

פִּרְשֵׁת תְּצַוֶּה

וְאֵתְּהָ תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. (שמות כז) וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ אֶת אֲהֲרֹן אַחִיךָ וְגו'. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מָאֵי שְׁנָא הֵכָא מְבַכְּל אַתָּר, דְּכַתִּיב וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב. וְאֵתְּהָ תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (שמות ל) וְאֵתְּהָ קַח לָךְ בְּשָׂמִים רֵאשׁ מֵר דְּרוּר. אֶלָּא כִּלְא בְּרִזָּא עֲלָא אִיהוּ, לְאַכְלָלָא שְׂכִינְתָא בְּהַדְיָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נְהוּרָא עֲלָא, וְנְהוּרָא תַתָּאָה כְּלִיל פְּחָדָא, אַקְרִי וְאֵתְּהָ. פְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר (נחמיה ט) וְאֵתְּהָ מְחִיָּה אֶת פְּלִם. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב, וְהַקָּרֵב אֶת אֲהֲרֹן אַחִיךָ. וְצוּיַת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְדַבְּרַתְּ אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב. בְּגִין דְּהָהוּא זְמַנָּא שְׂרָיָא שְׂמֶשָׁא בְּסִיְהָרָא, וְאַשְׁתַּתַּף פְּלָא כַּחְדָּא, לְשְׂרִיָּא עַל אוּמְנֵינֵי דְעוּבְדָּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְהָכָא, (שמות לו) אֲשֶׁר נָתַן יי' חֲכֻמָּה וְתַבּוּנָה בְּהֵמָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מְהָכָא, וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב אֲשֶׁר מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה. אֲשֶׁר מְלֵאתִים מִיַּבְעֵי לֵיהּ. אֶלָּא אֲשֶׁר מְלֵאתִיו, לְהָהוּא לְבָא, מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה. פְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר (ישעיה יא) וְנָחָה עָלֵינוּ רוּחַ יי' רוּחַ חֲכֻמָּה וְגו'. וְעַל דָּא אַצְטְרִיךְ אֲשֶׁר מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה, דְּשְׂרִיָּא שְׂמֶשָׁא בְּסִיְהָרָא בְּאַשְׁלָמוּתָא דְכִלְא, וְעַל דָּא אַתְרָשִׁים פְּלָא בְּכָל אַתָּר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִי הָכִי הָנִי וְאֵתְּהָ וְאֵתְּהָ, הֵיאֵךְ מְתִישְׁבֵן בְּקָרְאִי.

אָמַר לֵיהּ, פְּלָהוּ מְתִישְׁבֵן נִינְהוּ. וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ: לִיחְדָּא בְּהַדְיָה, וְלִקְרַבָּא בְּהַדְיָה, רְזָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת. וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב: בְּגִין דְּכִלְהוּ לָא אַתְיִין לְמַעַבְדַּ עֲבִידְתָּא, עַד דְּרוּחַ קְדָשָׁא מְמַלְלָא בְּגוּוּיָהּ, וְלַחֲשׁ לֹוֹן בְּלַחֲשֵׁוּ, וְכַדִּין עֲבַדִּי

פִּרְשֵׁת וְאֵתְּהָ תְּצַוֶּה

וְאֵתְּהָ תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ אֶת אֲהֲרֹן אַחִיךָ וְגו' (שמות כז). אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מָה שׁוֹנָה פָּאן מְבַכְּל מְקוּם, שְׂפַתּוּב וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ, וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב, וְאֵתְּהָ תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (שמות ל) וְאֵתְּהָ קַח לָךְ בְּשָׂמִים רֵאשׁ מֵר דְּרוּר? אֶלָּא הַכֵּל בְּסוּד עֲלִיּוֹן הוּא, לְכֻלֵּל הַשְׂכִּינָה עִמוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֹר עֲלִיּוֹן וְאוּר תַּחְתּוֹן כְּלוּלִים כְּאַחַד, נְקָרָאִים וְאֵתְּהָ, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (נחמיה ט) וְאֵתְּהָ מְחִיָּה אֶת פְּלִם. וְעַל כֵּן לָא כְּתוּב וְהַקָּרֵב אֶת אֲהֲרֹן אַחִיךָ. וְצוּיַת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְדַבְּרַתְּ אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב. מְשׁוּם שְׂבִיזְמָן הָהוּא מְאִירָה הַשְּׂמֶשׁ בִּירַח, וּמְשַׁתַּף הַכֵּל כְּאַחַד, לְשֵׁרוּת עַל אֲמֵנוּת מַעֲשֵׂה הַמַּשְׁכָּן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְכַאן (שמות לו) אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכֻמָּה וְתַבּוּנָה בְּהֵמָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מְכַאן, וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב אֲשֶׁר מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה. אֲשֶׁר מְלֵאתִים צְרִיף לֹוֹמַר! אֶלָּא אֲשֶׁר מְלֵאתִיו - לְלֵב הָהוּא מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (ישעיה יא) וְנָחָה עָלֵינוּ רוּחַ ה' רוּחַ חֲכֻמָּה וְגו'. וְעַל זֶה צְרִיף אֲשֶׁר מְלֵאתִיו רוּחַ חֲכֻמָּה, שְׁשׁוּרָה הַשְּׂמֶשׁ בִּירַח בְּשֵׁלְמוּת שֶׁל הַכֵּל, וְעַל כֵּן נִרְשְׁמוּ הַכֵּל בְּכָל מְקוּם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַם כֵּן, אֵלוּ וְאֵתְּהָ וְאֵתְּהָ, אֵיךְ מְתִישְׁבִים בְּפִסּוּקִים?

אָמַר לוֹ, פְּלִם מְתִישְׁבִים הֵם. וְאֵתְּהָ הַקָּרֵב אֲלֶיךָ - לִיחְדַּד עִמוּ וְלִקְרַב אֲצִלוּ סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ שְׂצִרִיף. וְאֵתְּהָ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב - לְפִי שְׂפַלֵּם לָא בְּאוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה עַד שְׁרוּחַ הַקְּדָשׁ מְדַבְּרַת בְּתוּכֵם וְלוֹחֶשֶׁת לְהֵם בְּלַחֲשׁ, וְאוּ עוֹשִׂים עֲבוּדְתֵם.

עבִידְתָא. וְאַתָּה תְצוּנָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: רוּחַ קִדְשָׁא פְקֻדָּא עֲלֵייהוּ, וְאַנְהִיר עֲלֵייהוּ, לְמַעַבְד עוֹבְדָא בְרַעוּתָא שְׁלִים. וְאַתָּה קִח לָךְ: כְּמָה דְאוּקִימְנָא. (דְּכַתִּיב) וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ, וְהִנֵּי כְלָהוּ, הִכָּא בְּעוֹבְדָא דְמִשְׁפָּנָא. דְּכֻלָּא אֲתַעְבִּיד בְּרִזָּא דָא.

וְאַתָּה תְצוּנָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מְצוּנָה עֲלֵיהֶם וּמֵאִירָה עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בְרִצּוֹן שְׁלֵם. וְאַתָּה קִח לָךְ - כְּמוֹ שֶׁפָּרְשָׁנוּ, (שְׁכַחֲנוּב) וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ. וְאֵלֶּה כָּלֶם כָּאֵן בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַמִּשְׁפָּן. שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה בְּסוּד זֶה.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תַּהֲלִים כ"ב) וְאַתָּה ה' אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה ה' - הַכֹּל אֶחָד. אֵל תִּרְחַק - לְהַתְרַחֵק מֵאֲתַנּוּ לְהִיּוֹת עוֹלָה הָאוּר הָעֵלְיוֹן מִלְמַטָּה. שֶׁהָרִי כְּאֲשֶׁר מִתְעַלָּה הָאוּר הָעֵלְיוֹן מִלְמַטָּה, אֲזַי נַחֲשָׁף כֹּל הָאוּר וְלֹא נִמְצָא כָּלֶל בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּימֵי יְרֵמְיָהוּ. וְאֵף עַל גֵּב שְׁנִבְנָה לְבַסּוֹף, לֹא חִזַּר הָאוּר לְמִקְוֹמוֹ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף. וְעַל סוּד זֶה שֵׁם הַנִּבְיָא הַהוּא שֶׁהִתְנַבֵּא עַל כֶּף - יְרֵמְיָהוּ. הָעֵלֶם שֶׁל הָאוּר הָעֵלְיוֹן, שֶׁעָלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְלֹא חִזַּר לְהָאִיר לְבַסּוֹף כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף. יְרֵמְיָהוּ - הִתְעַלָּה וְלֹא חִזַּר לְמִקְוֹמוֹ, וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנַחֲשָׁכוּ הַמְּאוֹרוֹת.

אֲבָר יִשְׁעֵיהוּ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם הַיְשׁוּעָה, וְלִהְיוֹת הָאוּר הָעֵלְיוֹן לְמִקְוֹמוֹ (יִשְׁעֵיהוּ לְהָאִיר הָאוּר הָעֵלְיוֹן וְלַעֲשׂוֹת יְשׁוּעָה) וְלִבְנוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכֹל הַטּוֹבוֹת וְכֹל הָאוֹרוֹת יִחְזְרוּ כְּבָרְאשׁוֹנָה. וְעַל זֶה שְׁמוֹתֶם שֶׁל שְׁנֵי הַנִּבְיָאִים הָאֵלוֹ עוֹמְדִים זֶה לְעַמַּת זֶה, בְּסִפְתַּת הַשֵּׁם שְׁגוֹרֶם, וְצָרוּף הָאוֹתִיּוֹת זֹו בְּזוֹ גּוֹרְמוֹת מַעֲשֵׂה, הֵן לְטוֹב וְהֵן לְרַע. וְעַל סוּד זֶה צָרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן הָאוֹתִיּוֹת בְּעֶצְמָן גּוֹרְמוֹת לְהִרְאוֹת סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים כְּדִגְמַת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת בְּעֶצְמָן גּוֹרְמוֹת סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים לְהִרְאוֹת בְּהֵם. סוּד הִרְאִשׁוֹן - יו"ד, נְקֻדָּה

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תַּהֲלִים כ"ב) וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה יי' כְּלָא חַד. אֵל תִּרְחַק: לְאַסְתַּלְקָא מִיַּנּוּן, לְמַהוּי סְלִיק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתְתַּאָּה. דְּהָא כַּד אֲסַתְּלַק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתְתַּאָּה, פְּדִין אֲתַחֲשָׁף כָּל נְהוּרָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח כָּלֶל בְּעֵלְמָא.

וְעַל דָּא אֲתַחֲרַב בִּי מִקְדָּשָׁא בְּיוֹמוֹי דִּירְמִיָּהוּ. וְאֵף עַל גֵּב דְּאֲתַבְּנִי לְבָתֵּר, לֹא אֶהְדָּר נְהוּרָא לְאַתְרֵיהּ פְּדָקָא יְאוּת. וְעַל רִזָּא דָא, שְׁמָא דְהַהוּא נְבִיאָה דְּאֲתַנְבִּי עַל דָּא, יְרֵמִיָּהוּ. אֲסַתְּלַקוּתָא דְנְהוּרָא עֲלָאָה, דְּאֲסַתְּלַק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְלֹא אֶהְדָּר לְאַנְהָרָא לְבָתֵּר פְּדָקָא יְאוּת. יְרֵמִיָּהוּ: אֲסַתְּלַק וְלֹא אֶהְדָּר לְאַתְרֵיהּ, וְאֲתַחֲרַב בִּי מִקְדָּשָׁא וְאֲתַחֲשָׁכוּ נְהוּרִין.

אֲבָר יִשְׁעֵיהוּ, שְׁמָא גְרִים לְפוּרְקָנָא, וְלֹאֶהְדָּרָא נְהוּרָא עֲלָאָה לְאַתְרֵיהּ, (יִשְׁעֵיהוּ לְאַנְהָרָא הַהוּא נְהוּרָא עֲלָאָה וְלְמַעַבְד פּוּרְקָנָא) וְלְמַבְנֵי בִי מִקְדָּשָׁא, וְכֹל טְבִין וְכֹל נְהוּרִין, יִהְדָּרוּן פְּדַבְּקֵי מִיתָא. וְעַל דָּא, שְׁמֵהּ דְתִרְיִן נְבִיאִין אֵלִין, קִימִין דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְשְׁמָא גְרִים, וְצָרוּפָא דְאַתְוּוֹן דָּא בְּדָא, גְרַמִּין עוֹבְדָא, הֵן לְטַב וְהֵן לְבִישׁ. וְעַל רִזָּא דָא, צָרוּפָא דְאַתְוּוֹן דְשְׁמֵהּ קְדִישִׁין, וְכֵן אֲתְוּוֹן בְּגְרַמִּיָּהוּ, גְרַמִּין לְאַתְחִזְזָאָה רִזִּין עֲלֵאִין, כְּגוּוֹנָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְאַתְוּוֹן בְּגְרַמִּיָּהוּ, גְרַמִּין רִזִּין עֲלֵאִין קְדִישִׁין לְאַתְחִזְזָאָה כְּהוּ.

רִזָּא קְדִמָּאָה, יו"ד, נְקוּדָה קְדִמָּאָה (דף ק"ט ע"א)